IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

Komisja Gospodarki i Rozwoju

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **PODKOMISJI STAŁEJ DO SPRAW ZMIAN TECHNOLOGICZNYCH I RESTRUKTURYZACJI GŁÓWNYCH SEKTORÓW PRZEMYSŁU (NR 3)**

z dnia 8 marca 2023 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Gospodarki i Rozwoju

– podkomisji stałej do spraw zmian technologicznych i restrukturyzacji głównych sektorów przemysłu (nr 3)

8 marca 2023 r.

Podkomisja stała do spraw zmian technologicznych i restrukturyzacji głównych sektorów przemysłu, obradująca pod przewodnictwem posła **Wiesława Krajewskiego (PiS)**, przewodniczącego podkomisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– informacja ministra rozwoju i technologii o wsparciu innowacyjności polskich przedsiębiorstw w świetle czwartej rewolucji przemysłowej i wyzwań nowych technologii.

W posiedzeniu udział wzięli: **Piotr Uściński** sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii wraz ze współpracownikami, **Łukasz Wawer** zastępca dyrektora Centrum Transformacji Cyfrowej Ministerstwa Edukacji i Nauki, **Sylwester Wójcik** ekspert Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji oraz **Przemysław Szabelak** ekspert Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Katarzyna Gadecka** oraz **Ziemowit Uździcki** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Wiesław Krajewski (PiS):

Witam wszystkich i otwieram posiedzenie podkomisji stałej do spraw zmian technologicznych i restrukturyzacji głównych sektorów przemysłu.

Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Witam serdecznie pana Piotra Uścińskiego sekretarza stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii. Witam, panie ministrze. Witam panią Agatę Wancio zastępcę dyrektora Departamentu Innowacji i Polityki Przemysłowej Ministerstwa Rozwoju i Technologii. Witam pięknie. Witam pana Łukasza Wawra zastępcę dyrektora Centrum Transformacji Cyfrowej Ministerstwa Edukacji i Nauki. Witam pięknie. Pozwolę sobie jeszcze imiennie przywitać pana Krzysztofa Bosaka asystenta sekretarza stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii. Witam pana Sylwestra Wójcika przedstawiciela Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji i pana Przemysława Szabelaka przedstawiciela Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji. Witam. Witam mojego zastępcę pana posła Krzysztofa Kozika.

Porządek dzienny posiedzenia obejmuje informację ministra rozwoju i technologii o wsparciu innowacyjności polskich przedsiębiorstw w świetle czwartej rewolucji przemysłowej i wyzwań nowych technologii.

Czy są jakie uwagi do przedłożonego porządku dziennego? Nie słyszę. Rozumiem, że podkomisja przyjęła porządek dzienny. Przystępujemy do jego realizacji.

Proszę o zabranie głosu pana ministra, sekretarza stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii pana Piotr Uścińskiego. Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Piotr Uściński:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, państwo posłowie, szanowni państwo, cieszę się, że możemy dzisiaj się spotkać i porozmawiać w tak ważnym temacie jak wsparcie innowacyjności polskich w świetle czwartej rewolucji przemysłowej i wyzwań nowych technologii. Przedstawiliśmy, przesłaliśmy państwu, myślę, że dosyć obszerny dokument,

w którym opisujemy to, co robimy. Natomiast ja pokrótce przedstawię, przypomnę, chociaż myślę, że państwo się z nim zapoznali.

Wprowadzone w ostatnich latach zmiany restrukturyzacyjne w dłuższej perspektywie poskutkowały znaczącą poprawą efektywności produkcji przemysłowej. Obecnie przemysł stoi jednak przed kolejnymi wyzwaniami związanymi z utrzymaniem konkurencyjności, w tym koniecznością dokonania transformacji technologicznej, cyfrowej w kierunku Przemysłu 4.0, zielonej w kierunku niskoemisyjnego przemysłu wpisującego się dodatkowo w wymogi gospodarki o obiegu zamkniętym. Powyższe wymagania przygotowania do zmian zarówno firm i ich pracowników, jak i społeczeństwa, m.in. poprzez oferowanie instrumentów wsparcia, które koncentrują się w głównej mierze na wspieraniu rozwoju, wdrażaniu i adaptacji nowoczesnych technologii przez przedsiębiorstwa i budowie infrastruktury instytucjonalnej, wspierającej te procesy transformacyjne.

W Polsce kierunki rozwoju technologicznego oraz priorytety w zakresie badań i rozwoju innowacji wyznaczają krajowe inteligentne specjalizacje, na których skoncentrowane zostały inwestycje publiczne i prywatne. Obejmują one specjalizacje, które mają zapewnić rozwój kluczowych obszarów gospodarki, konkurencyjność na rynkach zagranicznych, a także bezpieczeństwo w zakresie surowcowym, żywnościowym, energetycznym i cyfrowym.

Instrumenty wsparcia przybierają formę działań legislacyjnych, inwestycji w rozwój, wdrażanie lub adaptację technologii oraz działań wspierających rozwój i transfer kompetencji. W ramach działań legislacyjnych należy wspomnieć o uldze B+R, czyli odliczenie kosztów prac badawczo-rozwojowych, a także IP Box – preferencyjne opodatkowanie dochodów spraw własności intelektualnej oraz uldze podatkowej na robotyzację, czyli możliwość dodatkowego odliczenia 50% kosztów uzyskania przychodów poniesionych na robotyzację.

Najważniejszym instrumentem innowacyjnym jest obecnie program operacyjny Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki z budżetem na poziomie ok. 8 mld euro na lata 2021–2027. Wybrane działania ukierunkowane na wspieranie prac badawczo-rozwojowych i innowacji, adaptację technologii to: „Szybka ścieżka", czyli instrument dla podmiotów realizujących projekt B+R; „Robogrant", czyli wsparcie robotyzacji branży meblarskiej, gdzie można uzyskać nawet do 85% kosztów inwestycji w zależności od regionu kraju; IPCEI, projekty strategiczne realizowane przez polskie firmy we współpracy z partnerami z Unii Europejskiej w obszarze uznanych za kluczowe, czyli nowoczesne technologie, systemy wodorowe, cyberbezpieczeństwo itp.

Wybrane działania ukierunkowane na rozwój kompetencji wspierających innowacyjność – mamy tutaj cztery działania: „AI4Youth", czyli kształtowanie kompetencji z zakresu sztucznej inteligencji wśród młodzieży szkolnej; „Szkoła dla innowatora" – opracowanie i przetestowanie metod i narzędzi nauczania kompetencji proinnowacyjnych w szkołach; trzeci to „Akademia Menadżera Innowacji", czyli stawiamy na rozwój kadr przedsiębiorstw w zakresie zarządzania innowacjami; mamy także Europejskie huby innowacji cyfrowych, są to ośrodki innowacji wspierające przedsiębiorstwa MŚP i ich cyfrową transformację.

Szczegółowo przedstawione przeze mnie zagadnienia zostały pisane w informacji, którą państwu przedstawiliśmy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wiesław Krajewski (PiS):

Dziękuję, panie ministrze.

Czy ktoś jeszcze z ministerstwa ewentualnie do uzupełnienia materiału? Nie.

Szanowni państwo, otwieram dyskusję. Bardzo proszę o zabranie głosu osoby, które chciałyby odnieść się do materiału przedstawionego przez pana ministra. Rozumiem, że wszystko zostało przez pana ministra szczegółowo wyjaśnione.

Takie pytanie dodatkowe, bo pan minister przedstawił programy, które ewentualnie dedykowane są dla młodego pokolenia, dla edukacji. Tutaj mamy przedstawiciela Ministerstwa Edukacji i Nauki. Czy coś na ten temat można byłoby ewentualnie w tej informacji dołożyć?

Zastępca dyrektora Centrum Transformacji Cyfrowej Ministerstwa Edukacji i Nauki Łukasz Wawer:

Cóż mógłbym dołożyć…

Przewodniczący poseł Wiesław Krajewski (PiS):

Uzupełnić. Proszę.

Zastępca dyrektora CTC MEiN Łukasz Wawer:

Uzupełnić. Z całą pewnością z punktu widzenia ministerstwa sam dostęp do technologii i jej wykorzystywanie to jest jedna sprawa, ale drugą kwestią są kompetencje, które są potrzebne do wykorzystywania tych technologii. Tutaj przede wszystkim powinniśmy… Minister edukacji realizuje teraz również swoje programy związane z rozwojem tych kompetencji cyfrowych, które później mogłyby wykształcić pracowników tych gałęzi przemysłu, które podlegają teraz takiej transformacji. Uruchomiliśmy również program Laboratoria przyszłości, na razie w szkołach podstawowych, planujemy też uruchomienie tego programu w szkołach ponadpodstawowych, który ma się przyczynić też do wzrostu tych kompetencji, które mogłyby dalej przyczyniać się do dalszego wzrostu innowacji i wykorzystania nowych technologii w przemyśle. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Wiesław Krajewski (PiS):

Bardzo dziękuję.

Pani dyrektor.

Zastępca dyrektora Departamentu Innowacji i Polityki Przemysłowej Ministerstwa Rozwoju i Technologii Agata Wancio:

Bardzo dziękuję za głos. Może też tak uzupełniająco. Bardzo się cieszę, panie przewodniczący, panie pośle, że akurat temat kompetencji tu wybrzmiał jako pierwszy, bo w naszej ocenie to jest absolutnie temat najważniejszy, jeśli chodzi o wspieranie innowacyjności w Polsce w tej chwili, w tym innowacyjności przedsiębiorstw. Tutaj ten projekt, o którym wspomniał pan minister, „Szkoła dla innowatora”, to jest taki program pilotażowy, czyli testowy, co się sprawdza, co się nie sprawdza i wypracowaliśmy rozwiązania, które chcemy skalować. Był to projekt właśnie we współpracy z Ministerstwem Edukacji, bo bez tej współpracy to nie mogłoby się zadziać. Teraz jesteśmy na etapie planowania, jak ten projekt można skalować i w jakiejś perspektywie wprowadzić takie zmiany systemowe w procesie edukacji.

Niezależnie od tego, o jakich zmianach technologicznych w firmach mówimy, to zawsze im muszą towarzyszyć kompetencje, a niektóre z tych kompetencji muszą już być kształtowane na poziomie szkoły. Z naszych licznych badań wynika, że barierą innowacyjności wcale nie jest brak wystarczających środków finansowych – oczywiście one są konieczne, bez tego nie może być inwestycji – natomiast najsłabszym punktem jest właśnie brak wystarczających kompetencji różnego rodzaju, nie tylko kompetencji technicznych, ale przede wszystkim tych tzw. kompetencji miękkich, proinnowacyjnych, takich jak skłonność do współpracy, analiza problemu, dawanie informacji zwrotnej. To wszystko w procesie pracowania nad innowacjami jest po prostu kluczowe, horyzontalne. Niezależnie od tego w jakim obszarze, w jakiej branży te innowacje i technologie są rozwijane, te kompetencje są bardzo potrzebne.

Przewodniczący poseł Wiesław Krajewski (PiS):

Bardzo dziękuję, pani dyrektor.

Do głosu zgłosił się pan poseł Krzysztof Kozik.

Poseł Krzysztof Kozik (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Panie ministrze, szanowni państwo, chciałbym też zapytać w związku z tym, że zmierzamy jednak ku temu celowi, jakim jest gospodarka 4.0, wzorujemy się na jakichś już bardziej rozwiniętych gospodarkach, np. Japonii, tam gdzie te procesy automatyzacji, można powiedzieć, sztuczna inteligencja w przemyśle, jest bardzo często wykorzystywana. Czy też staramy się korzystać z takich wzorców? Czy też są to takie bardziej nasze autorskie rozwiązania, które tutaj staramy się wypra-

cować choćby w tym układzie, o którym państwo tutaj mówicie Ministerstwa Edukacji, Ministerstwa Technologii, które reprezentujecie? Dziękuję.

Zastępca dyrektora departamentu MRiT Agata Wancio:

Dziękuję bardzo za to pytanie. Opiekując się jakąś potrzebą, jaką ma przemysł czy wyzwaniem, jakim jest transformacja przemysłu 4.0, zawsze patrzymy się na bardziej zaawansowane kraje po to, żeby czerpać już z doświadczeń, z lekcji, które nam mogą dać i się inspirować. Wiadomo, że każdy rynek ma swoją specyfikę, przedsiębiorstwa znajdują się na innym poziomie rozwoju technologicznego. Jeśli chodzi o rozwój technologii w firmach Japonia jest jakimś tam naszym poziomem, gdzie możemy na razie spoglądać do góry. Natomiast jak najbardziej z tych doświadczeń się uczymy, z tych naszych bliższych rynków, typu niemiecki, francuski, hiszpański, bardziej nam też bliższych kulturowo, jak najbardziej i w tych procesach cyfryzacji te kompetencje też są właśnie absolutnie kluczowe. Narzędzie IT to jest tylko narzędzie, które jest potrzebne, ale które nie jest warunkiem sukcesu, żeby mówić o transformacji cyfrowej firm. Takie działania, usługi doradcze, eksperckie, transfer wiedzy to Fundacja Platforma Przemysłu Przyszłości w tej sferze działa i również ta sieć europejskich centrów informacji cyfrowej, o których pan minister wspomniał, czyli budowanie takiej kompetencji w środowisku, w firmach, w ośrodkach, różnego rodzaju organizacjach biznesowych i niebiznesowych, bo cały ekosystem musi być cyfrowy, żeby przedsiębiorstwa też mogły być de facto cyfrowe.

Przewodniczący poseł Wiesław Krajewski (PiS):

Bardzo dziękuję za odpowiedź. Czy jeszcze ktoś chciałby zabrać głos w dyskusji?

Szanowni państwo, bardzo dziękuję panu ministrowi za udział w Komisji, przedstawicielom Ministerstwa Rozwoju i Technologii oraz Ministerstwa Edukacji i Nauki. Zamykam dyskusję. Zamykam posiedzenie podkomisji. Bardzo dziękuję.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Piotr Uściński:

Dziękujemy bardzo.